

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Proprietatea și organul oficial al Asoc. instit. financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Inscris sub Nr. 22/1938 la Tribunalul Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. **În străinătate** Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

Redactor responsabil: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Combaterea speculei. — Uzinele Reșița. — Către băncile noastre. — Prescrierea creanțelor neincasate din falimente lichidate, taxe și cote concordate. — Din noua lege administrativă. — Băncile cari cer conversiunea pot fi declarate în faliment? — *Cronica:* Rezidenți Regali. Prolungirea termenului de fuziune. Aplierea legii pentru executările silite. Creanțele preluate de stat. Ministerul de finanțe. Combaterea șomajului. Puterea de circulație a monedelor de 250 Lei. Muncă și voie bună.

Combaterea speculei.

La 21 Mai a. e. au apărut în publicitate proiectele Ministerului Economiei Naționale referitor la măsurile ce trebuie luate pentru „efținirea vieții”.

Ministerul Economiei Naționale a pus în serviciul cauzei toate oficiile statistice, apoi Banca Națională a României, Camerele de comerț și de industrie, Camerele agricole etc., așa că acțiunea întreprinsă avea aspectul unei vaste anchete menită să pună baza la inovațiuni de mare anvergură, în politica de prețuri.

După două luni de studii și de chibzuială a organelor sus amintite, și a celor patru comisii instituite pentru combaterea speculei, autoritățile au început să pună în practică învățămintele adunate în răsîmpul acesta.

În raportul inițial pe care Ministerul Economiei Naționale l-a supus la timpul său M. S. Regelui, se făcea o expunere

clară a situației. Se constata, că prețurile articolelor de prima necesitate, cum sunt alimentele, îmbrăcămintele, încălțămintele, combustibilul și altele, sunt în continuă urcare, cu toate că unii factori interni și externi cari justificau altădată această urcare, nu și-au mai exercitat influința lor ca în alte perioade.

Se mai constată, că măsurile încercate până acuma, pe cale de poliție și controlul prețurilor, nu au putut da toate rezultatele așteptate, deoarece factorul „speculă” scapă de cele mai multe ori vigilenței organelor de control și poliție.

Raportorul a avut așa dară, o viziune clară a direcției, în care cercetările aveau să urmeze. Aluziunea la „factorii interni și externi” cari joacă rol în formarea prețurilor, ne arată, că el a fost conștiu și de rolul pe care îl joacă străinătatea în privința aceasta. Rolul acesta este covârșitor în relație internațională, fiindcă este un rezultat al conjuncturei mondiale, asupra căreia țara noastră are numai o mică influință, dar de sub care conjunctură nu se poate sustrage.

Nu sunt mai puțin complicate nici cauzele interne, cari variază dela provincie la provincie și dela oraș la oraș. Unele orașe au o situație geografică mai favorizată. Au legături directe pe uscat și pe apă cu marile centre de producție agricolă și horticola, sau au chiar ele o împrejurime bogată în tot felul de pro-

ducte alimentare. Prefurile pieşii în aceste oraşe sunt în mod natural cu mult mai scăzute, decât în oraşele cari sunt silite să se alimenteze din alte părţi ale ţării. Unul dintre factorii principali de scumpire ai traiului, este transportul. Cu cât o marfă vine din îndepărtări mai mari, cu atât preţul va fi mai ureat.

În chipul acesta măsuri unitare de ieftinire a traiului, cari să aibe valoare pentru întreaga ţară, nu se pot decreta. Sarcina asta trebuie lăsată la chibzuiala autorităţilor locale, în special ce priveşte maximizarea preţurilor. Din motivul acesta, rezultatul final a anchetelor întreprinse de Ministerul Economiei Naţionale nu s'a terminat cu o soluţiune satisfăcătoare, ei s'a mărginit numai la decretarea de principii generale, a căroră aplicare este încredinţată factorilor locali.

Practica a arătat, că acţiunea Ministerului Economiei naţionale trebuie redusă la dimensiuni cu mult mai modeste decât planul iniţial, şi atenţiunea trebuie consacrată în primul rând pieşii interne de alimentare. Nu a rămas deci nici de astădată altă cale, decât combaterea speculei pe cale poliţienească ori administrativă, ca în trecut. Este o ironie a sorţii, că Ministerul Economiei Naţionale a trebuit să adopteze aceleaşi măsuri pe cari în raportul său le-a găsit ea însăşi ca nemulţămitoare.

Cu toate acestea, anchetele au stabilit, că există o categorie de mijlocitori a căror existenţă se bazează pe scumpirea articolelor de consum alimentare. Pieşele noastre bâjbăe de astfel de existenţe, fiindcă este un câştig uşor şi destul de mare. Speculanţii aceştia ies des de dimineaţă în calea sătenilor şi cumpără dela ei tot ce aduc în oraş. Din diferenţa dintre preţul de cumpărare şi preţul de vânzare ei îşi asigură un venit din care pot trăi.

Dintre articolele de consum trebuincioase traiului, articolele alimentare sunt cele mai importante, deoarece este ştiut, că un stomac satisfăcut este baza liniştei cetăţeneşti. Activitatea autorităţilor s'a îndreptat deci spre înfrânarea acestor mijlocitori sau speculanţi.

În capitală lupta aceasta a luat proporţii mari, deoarece aici chiar producătorii contribuiesc în mod conştient la menţinerea preţurilor urcate, adoptând metode ca Brazilienii cu cafeaua. Producţiunea solului a fost în anul acesta foarte abundentă, şi zarzavagii au distrus cantităţi mari de recoltă, pentru ca preţurile să rămână la nivel. Preţul mijlocitorilor a devenit deci cu atât mai nesuportabil. S'au format deci comitete cetăţeneşti cari s'au postat des de dimineaţă la barierele oraşului, pentru ca delăturând cu asistenţă poliţienească pe speculanţi, să cumpere direct dela producător alimente aduse în oraş. În provincie autorităţile asemenea îşi dau silinţa să cureţe piaţa de speculanţi, şi nu permit vânzarea produselor decât în piaţă şi direct prin săteni. În lupta aceasta autorităţile au făcut apel şi la concursul publicului, deoarece depinde foarte mult şi de atitudinea cumpărătorului. La ce folosesc preţurile maximele, dacă pe ascuns unii cumpărători mai înstăriţi, rup solidaritatea cu cei nevoiaşi, şi dau orice preţ, numai să ajungă în posesiunea mărfurilor dorite?

Suprimarea mijlocitorilor a dat în unele cazuri rezultate cu totul contrare aşteptărilor. Sătenii veniţi la oraş cu produsele lor, s'au văzut dintr'odată în faţa a multor oameni străini, cari se aruncau cu o adevărată furie asupra lor, sub aripile scutitoare ale poliţiei. Nu ştiau să-şi explice lucrul acesta, şi mulţi dintre ei s'au întors la vetrele lor căci li se părea că publicul vrea să le ia cu forţa marfa. A doua zi nici nu au mai venit, deoarece mijlocitorii îi avizaseră ca să mai aştepte 2—3 zile, când preţurile vor reveni iarăşi la nivelul anterior. Totodată le cumpărau şi produsele. Piaţa rămânea fără alimente, iar speculanţii căutau clienţela lor obişnuită la domiciliu, vânzând marfa cu mult mai scump ca în târgul liber, argumentând că fac un mare favor aducând marfa la domiciliu, cu riscul de a fi surprinşi de poliţie. Astfel în loc să ajungem la ieftinirea traiului, el a devenit mai scump prin intervenţia autorităţilor.

Între anumite împrejurări mijlocitorii sunt chiar de folos. În cursul vremii,

între săteni și mijlocitori, s'a desvoltat un fel de solidaritate. Speculantul știe vorbi cu sătenii, și aceștia încă pricep apucăturile mijlocitorilor, pe când pe burghezul care vine cu poliția pe capul lor, îl condamnă. De altă parte săteanul era obișnuit să facă repede târg cu mijlocitorul, deoarece acasă îl așteptau atâtea și atâtea lucrări cari trebuiau terminate, și nu-i îngăduiau să stea toată ziua lângă marfa sa în piață. Lucrul acesta cădea în sarcina speculantului.

Nu trebuie să uităm din calculele noastre nici sezonul alimentelor. Nemulțămirile cu prețurile din piață încep de obicei primăvara, când după mersul natural al lucrurilor, legumele, ouăle, gălițele etc. nu sunt încă așa de abundente ca prețurile să poată mulțami punga fiecărui. Cu cât progresăm spre vară, situația se ameliorează, prețurile în urma concurenței de obicei scad de sine, și pe urmă devin accesibile la toată lumea.

Nu se poate susține lucrul acesta despre celelalte articole de prima necesitate, cum ar fi îmbrăcămintele, încălțămintele și combustibilul. Este drept, că programul inițial al Ministerului Economiei Naționale îmbrățișează și compartimentele acestea, însă aici tractatele vamale și considerațiunile de ordin valutar și fiscal pun astfel de piedeci unei ieftiniri, încât Ministerul Economiei Naționale a aflat de bine a mai medita asupra mijloacelor de aplicat.

E. VANCU.

Uzinele Reșița

Avem înaintea noastră raportul consiliului de administrație a Uzinelor Reșița pe anul 1937. Fiind vorba de prima noastră uzină metalurgică din țară, dăm mai jos câteva date culese din acest raport.

Din expunere se desprinde, că consumul particular al produselor uzinei, a fost în scădere în ultimul cvartal al anului 1937. Considerând, că pentru consumul particular mai importante sunt mașinile și uneltele agricole pe cari le fabrică uzina, scăderea aceasta pare a fi naturală, deoarece după seceriș nu mai sunt necesare atâtea mașini pentru agricultură, ca în plin sezon agricol. Mancoul din vânzarea la particulari, a fost compensat prin comenzile Statului și a C. F. R.

Urcarea în producțiunea materiilor prime a fost următoarea față de anul 1936 :

La cox cu 25%, fontă 51%, oțel 7%, produse laminate 19%. Coxul și fonta sunt menite în prima linie pentru C. F. R., și urcarea masivă a producțiunii indică o mare urcare în activitatea C. F. R.-ului. Statul asemenea are un vast program de investiții, așa că comenzile, cari sunt de așteptat pentru uzină, îi vor asigura o mare activitate în viitor, fiind vorba de comenzi în valoare de mai multe miliarde Lei. Uzinele au știut menține un raport just între comenzile Statului și ale particularilor, așa că continuitatea producțiunii este asigurată pentru mai mult timp.

Semnificativă pentru situația noastră economică este constatarea, că valoarea produselor vândute s'a urcat cu 24% față de anul precedent, ceea ce înseamnă, că cu toate că constatăm o scumpire continuă a mărfurilor, și Ministerul Economiei Naționale este mereu în căutarea mijloacelor de efinire, totuși o înfrânare a urcării prețurilor și în legătură cu aceasta o efinire a vieții nu este posibilă, fiindcă însuși Statul contribuie la scumpirea traiului. Urcarea amintită de 24% se datorește majorării taxelor, timbrelor și impozitelor plătite Statului. Este deci o urcare artificială în detrimentul consumatorilor. Prin urmare, până când nu se va armoniza o colaborare între fisc și Ministerul Economiei Naționale cu privire la ieftinirea traiului, despre care în ultimul timp s'a scris și s'a vorbit așa de mult, nu ne putem aștepta decât la măsuri paliative de scurtă durată și de problematică valoare.

În legătură cu discrepanța constatată la multe ocazii, în publicitate și discursuri, între prețurile industriale în general, și între prețurile produselor agricole, raportul consiliului ține să accentueze, că ce privește produsele Uzinelor Reșița, prețul produselor sale principale de fier, s'a urcat între anii 1931—1937 cu 217%, pe când uneltele agricole au înregistrat o scădere de preț de 29.5%. În acest interval prețul produselor agricole s'a urcat cu 70%. Deci, după părerea raportorului consiliului Uzinelor Reșița, evoluția prețurilor s'a făcut în favorul produselor agricole. S'ar părea deci, că este un început de echilibrare a prețurilor agricole și industriale.

Valoarea stabilimentelor (clădiri, instalațiuni) s'a urcat în anul 1937 cu 130 milioane Lei, datorită unor noi investiții necesitate de trebuințele și comenzile Statului, a industriilor particulare, și în special a industriei de petrol.

Valoarea stocurilor produselor și materialelor prime, a crescut cu 52 milioane, datorită necesității de a stoca material în cantități mai mari, pentru asigurarea continuității producțiunii, amenințate de dificultățile importului.

Creșterea cu 263 milioane a titlurilor, se atribuie cumpărării majorității acțiunilor „Astra—Vagoane”.

Adunarea generală din anul 1936 a decis majorarea capitalului social dela 750 milioane la 1 miliard

Lei, prin emiterea de noi acții în valoare de 250 milioane Lei. Un sindicat s'a oferit imediat, să subscrie întreaga această sumă, consiliul însă, cu toată situația nefavorabilă a pieții de acțiuni, a preferat a pune acțiunile noi, la dispoziția acționarilor vechi în tranșe mai mici. Așa au fost emise acții în valoare de Lei 75 milioane contra cuponului de dividendă pe 1936, urcând capitalul actual la 825 milioane Lei. Aceiași posibilitate se va oferi acționarilor pentru anul 1937, oferind ca bază și acțiunile cumpărate pentru dividendă anului 1936. Astfel acțiunile noi emise în cursul anului trecut, vor avea drept la întreaga dividendă pe acel an, cu toate că conform prospectului de emisiune n'ar avea dreptul decât la o dividendă pro rata temporis, începând cu 1 Iulie 1937. Favorul de a participa la întreaga dividendă a anului în curs, se va acorda și acțiunilor din a doua tranșe, cari se vor emite conform celor precedente.

Debitorii se cifrează la suma de cca. Lei 300 mil. iar creditorii la Lei 574 mil. Augmentarea acestora cu 280 mil. față de anul 1936 se explică prin investiții noi, înmulțirea stocurilor, și imposibilitatea de a achita măcar dobânzile datorite creditorilor din străinătate. Cu toate acestea activele ușor realizabile întrec cu cca 300 mil. Lei datoriile.

Vânzările din anul 1937 se urcă la Lei 2.153 mil., ce reprezintă o creștere de 24% față de anul 1936.

Beneficiul brut reprezintă 900 mil. față de 684 mil. din anul 1936. O urcare de 31 $\frac{1}{2}$ % în acest răstimp impozitele și taxele s'au urcat cu 50% față de 1936.

Cheltuelile generale se urcă la 69 $\frac{1}{2}$ mil. Lei față de 62 $\frac{1}{2}$ mil. din 1936.

În anul 1937 s'au plătit impozite în suma de Lei 275 $\frac{1}{2}$ mil. față de 185 mil. din anul 1936. În sumele acestea nu intră impozitul pe salare care atinge cifra de 32 mil. Lei.

Salare: 667 mil.

Afiliațiuni și participațiuni: Soc. „Astra” vagoane și motoare; „Margina-Reșița” fabrică de oțet și destilerie; „Monopirit” soc. minieră; „David Goldenberg” uzine metalurgice; „Industria de fier și Metalurgie”; „Depozitele centrale de fierărie”; „Industria optică română” „Corporiz”.

Beneficiul net pe anul 1937 e de Lei 115 mil. care se repartizează astfel:

Fond de rezervă	11	mil.
6% dividendă acționarilor	49 $\frac{1}{2}$	„
7% membrilor consiliului	7	„
3% comitetului de direcție	3	„
4% al doilea dividend	33	„

Restul profitului trece în anul 1938.

Dividenda anului 1937 este deci fixată la 10% calculat la valoarea nominală a acțiunilor, adică 50 Lei de acție.

MERCATOR.

Dela „Solidaritatea”.

Către băncile noastre.

Legea pentru modificarea unor dispozițiuni din legea pentru organizarea agriculturii.

Monitorul Oficial Nr. 189 din 17 August 1938, publică următorul decret regal:

Art. 1. Primele alineate ale articolelor 8 și 9 din legea pentru organizarea și încurajarea agriculturii, publicată în Monitorul Oficial Nr. 67 din 22 Martie 1937, se modifică precum urmează:

Art. 8. „Proprietățile agricole rurale, specificate în art. 1 al prezentei legi pot fi ipotecate numai la Creditul funciar rural, la societățile de credit agricol autorizate de lege să facă asemenea operațiuni, la Institutul național de credit agricol, la unitățile cooperatiste de orice grad și fel, precum și la instituțiile bancare special autorizate de ministerul agriculturii și domeniilor, pe baza recomandărilor Băncii Naționale a României”.

Art. 9. „Proprietățile agricole rurale, specificate în art. 1 al prezentei legi, nu se pot divide prin vânzare, nici pe cale de succesiune, decât până la întinderea minimă de 2 ha., care este declarată indivizibilă în puterea prezentei legi”.

* * *

Publicăm mai jos, pentru lămurirea cititorilor, primele alineate din articolul 8 și 9 ale legii din 22 Martie 1927, precum și articolul 1 din acea lege la care se referă legea de față:

Art. 1. Transmiterea și ipotecarea proprietății agricole rurale, provenite dela stat și prin Stat, se vor face potrivit dispozițiunilor legii de față, înțelegându-se prin această proprietate:

a) Pământul dobândit prin legea rurală din 1864;

b) Pământul vândut de Stat — în loturi mici până la 10 ha. în Dobrogea și până la 5 ha. în restul țării — în virtutea legii din 7 Aprilie 1889 pentru înstrăinarea bunurilor Statului, cu modificările ei ulterioare, inclusiv cele aduse prin legea din 3 Mai 1916; a legii din 3 Aprilie 1882 pentru regularea proprietății imobiliare în Dobrogea, cu modificările ei ulterioare, inclusiv cele aduse prin legea publicată în Monitorul Oficial Nr. 9 din 10 Aprilie 1910; și a legii din 18 Martie 1912 pentru trecerea în proprietatea Statului a bunurilor de mână moartă;

c) Pământul dobândit prin legea din 2 Aprilie 1903, pentru acordarea de pământuri luptătorilor din războiul dela 1877—78; legea din 9 Ianuarie 1888 pentru împroprietărirea în Dobrogea a subofițerilor cu 12 ani neîntreruși în serviciu și prin legile din 5 Martie 1906 și 21 Aprilie 1913, pentru reangajarea gradelor inferioare în armată;

e) Loturile în întindere de până la 5 ha. dobândite prin cumpărare dela Casa Rurală;

f) Pământul dobândit pe baza legilor de reformă agrară pentru Basarabia, pentru vechiul regat, pentru Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș și pentru Bucovina.

Art. 8. Proprietățile agricole rurale pot fi ipotecate numai la Creditul Funciar Rural, la societățile de credit agricol autorizate de lege să facă asemenea operațiuni, precum și la casele de credit ale agricultorilor din județ și la unitățile cooperative de credit de orice grad, autorizate de ministerul agriculturii și domeniilor să facă asemenea operațiuni.

Art. 9. Proprietățile agricole rurale nu se pot divide prin vânzare, nici pe cale de succesiune, decât până la înținderea minimă de 2 ha., care este declarată indivizibilă în puterea prezentei legi.

Notă. În numărul nostru 15 din 10 Aprilie 1937 am arătat nedumerirea noastră privitoare la textul original al art. 8 din această lege și anume că s'ar fi putut interpreta acest text de lege în sensul, că aceste dispozițiuni ar avea un caracter general și s'ar referi la toate proprietățile rurale, indiferent că sunt achiziționate dela Stat și prin Stat, sau pe orice cale legală și dela orice altă persoană.

Aceasta nedumerire a fost justificată, dovadă că legiuitorul a înțeles să modifice art. 8 precizând că aceste dispozițiuni se referă numai la „proprietățile agricole rurale, specificate în art. 1, al prezentei legi”. Prin urmare celelalte imobile agricole rurale, cari nu provin dela Stat și prin Stat (în Ardeal și Banat provin dela Stat și prin Stat pământurile primite dela Reforma Agrară) se pot ipoteca și înstrăina conform dreptului comun ori cui.

Mai mult, conform noului text al art. 8 chiar și imobilele primite dela Reforma Agrară pot fi ipotecate „și la instituțiunile bancare special autorizate de ministerul agriculturii și domeniilor, pe baza recomandărilor Băneii Naționale a României”. **Recomandăm deci băneilor noastre cari se ocupă aproape exclusiv cu elientela jărănească, să ceară asemenea autorizațiune.**

Prescrierea creanțelor neîncasate din falimente lichidate, taxe și cote concordatate.

Monitorul Oficial Nr. 186 din 13 August 1938, publică următorul decret-lege, ce prezintă interes și pentru cercurile noastre bancare.

Il reproducem în întregime.

Creanțele din lichidarea falimentelor.

Art. 1. — Creanțele provenite din lichidarea activului unui faliment, aflate la instanțele judecătorești,

la dispoziția creditorilor aceluia faliment, se prescriu în favoarea Statului, la dispoziția Ministerului de Justiție, dacă nu sunt încasate în timp de 2 ani.

Acest termen începe să curgă după închiderea operațiunilor de lichidare ale falimentului și din momentul afișării tabloului de repartiziia cotelor, la ușa sindicatului falimentelor sau al tribunalului de comerț, acolo unde nu există sindicat al falimentelor.

Afișarea tabloului se constată printr'un proces verbal, încheiat de judecătorul delegat cu administrația falimentului.

Creanțele concordatate.

În același termen se prescriu și creanțele provenite din cote concordatate neîncasate, precum și cele ce rezultă din diferențele dintre cheltuieli efectiv făcute și suma pe care un comerciant a fost obligat să o depună la cererea de concordat pentru preîntâmpinarea cheltuelilor de administrație.

Termenul de prescripție pentru aceste creanțe se calculează din momentul când tribunalul anunță creditorul concordatului sau pe comerciant prin adresă formală că ele se află la dispoziția lor. Data din registrul de ieșire a adresei face proba deplină.

În cazul când domiciliul nu este cunoscut, încunoștințarea se va face prin afișare la ușa tribunalului.

Această formalitate se va constata prin proces-verbal, semnat de grefier.

Cotele repartizate prin lichidarea falimentelor.

Art. 2. — Pentru încasarea cotelor repartizate prin lichidarea falimentelor, care, la punerea legii în aplicare se află consemnate și neridicate de mai mult de doi ani, se dă un termen de două luni celor interesați pentru a le încasa.

Acest termen începe să curgă după publicarea legii și din momentul afișării la ușa sindicatului falimentelor sau la ușa tribunalului, acolo unde nu există un astfel de sindicat, a unui tablou nominal colectiv al creditorilor aflați în această categorie în care se va arăta și cotele ce au de primit. Îndeplinirea acestor formalități se va constata în modul indicat la articolul 1, alin. 3, al acestei legi.

Pentru încasarea creanțelor provenite din concordate, consemnate fie sub formă de cote, fie drept cheltuieli de administrație, care la punerea legii în aplicare sunt neîncasate de mai mult de doi ani, termenul e de două luni și se calculează din momentul când tribunalul va face încunoștințarea prin adresă oficială.

În cazul când domiciliul este necunoscut, se va proceda conform dispozițiunilor art. 1, alin. 6 și 7.

După trecerea acestui termen, sumele rămase neîncasate intră de drept în patrimoniul Ministerului de Justiție, care va lua măsuri pentru încasarea lor.

Art. 3. — Toate aceste sume vor forma un fond special la Ministerul de Justiție și vor servi pentru acoperirea cheltuielilor făcute de judecătorii sindici cu ocaziunea cercetărilor preliminare întreprinse imediat după declararea falimentelor sau făcute cu ocaziunea administrației acestor falimente, atunci când se constată că nu există activ, sau când cheltuielile făcute întrec activul. În acest din urmă caz cheltuielile vor fi împlinite din acest fond în măsura în care ele depășesc activul.

Art. 4. — Ministerul de Justiție, pe baza raportului președintelui tribunalului de comerț și după o prealabilă cercetare, dacă va constata că la punerea prezentei legi în aplicare există vreun deficit în administrarea falimentelor, ca măsură transitorie va putea destina o parte din fondul de mai sus pentru acoperirea acestui deficit, cu condițiunea ca lipsa să fie provenită din aceleași cauze arătate la articolul trei.

Alte creanțe supuse prescripției în folosul statului.

Art. 5. — Se prescriu de asemenea în folosul Statului, la dispoziția Ministerului de Justiție, creanțele mai mici de 5000 Lei, provenite din depunerile făcute de curatori sau tutori, în afacerile administrate de tribunale sau judecătorii, care nu vor fi încasate în timp de trei ani.

Acest termen decurge dela închiderea curatelei sau tutelei și ajungerea minorilor la majorat și după ce printr'o adresă oficială, tribunalul sau judecătoria va încunoștința pe cei în drept să se prezinte spre a-și încasa sumele depuse în contul lor.

Registrul de ieșire al instanțelor face probă deplină a datei când s'a făcut adresa.

În cazul când domiciliul nu este cunoscut, se va urma conform art. 1, alineatele 6 și 7.

Sumele provenite din aceste creanțe vor trece la „fondul timbrului judiciar“ și va servi scopurile pentru care acest fond a fost creat.

Din noua lege administrativă.

Cine are căderea să hotărască contractarea de împrumuturi pe seama comunelor și ținuturilor în sensul noiei legi administrative și cine trebuie să aprobe contractarea astorfel de împrumuturi?

Articolul 174 al legii amintite dispune următoarele:

Împrumuturile comunelor și ținuturilor se hotărăsc de consiliile respective. Ele se aprobă de prefect pentru comunele rurale și de rezidentul regal pentru orașe. Pentru municipii, comune balneo-climatiche și ținuturi, aprobarea se dă de ministrul de interne.

Dacă valoarea împrumutului depășește a 5-a parte din veniturile ordinare, aprobarea se acordă prin lege.

În nici un caz împrumuturile nu pot depăși veniturile ordinare pe 2 ani.

Se consideră ca împrumuturi și sunt supuse aceluiași formalități contractele de lucrări, concesiuni sau cumpărări, precum și orice alte investițiuni a căror plată angajează mai mult de un exercițiu financiar.

Nu se poate aproba un împrumut dacă nu s'au stabilit în prealabil mijloacele bugetare permanente pentru plata anuităților.

Sumele necesare anuităților nu pot primi altă destinație și până la amortizarea împrumutului au caracterul de cheltuieli obligatorii.

Cum se poate face urmărirea averii administrațiilor locale?

În sensul art. 180 al noiei legi administrative: Avera mobilă și imobilă, precum și orice venituri ale comunelor și ținuturilor vor putea fi urmărite numai de Casa de Depuneri și Consemnațiuni, Casa Națională de Economii și Cecuri Poștale (C. E. C.) Casa de Credit Județean și Comunal, Casa de Asigurări a Ministerului de Interne, precum și de orice instituție de credit, pentru împrumuturile acordate acestor administrațiuni și de Casa Generală de Pensii pentru sumele reținute din salarii în folosul ei.

Ceilalți negustori vor executa creanțele certe lichide și exigibile, recunoscute în mod legal, sau constatate prin titluri executorii, în contra comunelor și ținuturilor, numai prin înscrierea lor în bugetul anului următor aceluia în care s'a făcut cererea, în ordinea vechimei creanței. Dacă administrația nu va achita acestora creanța înscrisă în buget, în decursul exercițiului bugetar respectiv, creditorii vor avea dreptul a urmări veniturile potrivit procedurii dreptului comun.

În acest caz, totalul urmărilor nu va putea depăși a 10 parte din veniturile ordinare.

Creanțele din exercițiile anterioare se vor lichida în termen de cel mult 5 ani dela data publicării prezentei legi, administrațiile fiind obligate a înscrie în fiecare buget o colă egală cu a 5-a parte din totalul acestor creanțe. Comunele precum și ținuturile, cari sunt subrogate prin efectul legii de față în toate drepturile și obligațiile județelor, vor putea emite în mod excepțional și cu păzirea formelor prevăzute la împrumuturi, având aprobarea Ministerelor de Interne și Finanțe, obligațiuni pentru plata creanțelor arierate. Aceste obligațiuni vor putea fi primite de creditorii în parte. Ele vor fi purtătoare de dobândă și vor fi amortizate într'un termen de 10—30 ani.

Posesorii lor se vor bucura de toate drepturile recunoscute posesorilor de efecte publice.

Orice urmărire sau poprire a averii administrațiilor locale, făcută cu călcarea dispozițiilor acestui articol, constituie un abuz de putere și se pedepsește conform art. 245 c. p.

Băncile cari cer conversiunea pot fi declarate în faliment ?

Banca Națională, în calitate de creditoare a Băncii Dichiu, a cerut tribunalului de comerț secția I-a declararea acesteia în stare de faliment (dosar 1502 din 938), pe bază de cambii scontate la institutul de emisiune și protestate pentru neplată.

Cererea s'a judecat săptămâna trecută, când pârâta a ridicat o excepțiune de inadmisibilitate a cererii întrucât la secția II-a a tribunalului de comerț se găsește pendinte o cerere de conversiune introdusă pe baza legii pentru lichidarea datoriilor agricole. Această cerere urmează să fie judecată în ziua de 2 Septembrie de către o comisiune prezidată de primul președinte al tribunalului și formată dintr'un reprezentant al Băncii Naționale, un delegat al băncii solicitatoare de conversiune și unul dintre creditorii ales prin tragere la sorți.

Dar odată ce această cerere încă nu a fost soluționată, susține Banca Dichiu, nu se poate cere declararea în stare de faliment pentru creanțe convertibile deoarece legea modificatoare din 1937 prevede că chiar dacă cererea de conversiune a fost respinsă, banca respectivă intră în lichidare falimentară fără să fie declarată în stare de faliment.

Pe de altă parte, a susținut pârâta, nu poate fi vorba de declararea ei în stare de faliment, pentrucă nu-i într'o notorie stare de încetare de plăți.

Dacă nu s'a mai putut face față plăților, aceasta se datorește însăși reclamantei, care i-a tăiat scontul și a trimis la protest cambiiile, pe care de altfel, ea, banca Dichiu, nu le-a emis ci numai a scontat la Banca Națională, cambii emise de clienții ei.

Banca Națională, combătând susținerile debitoarei ei, a arătat tribunalului că, cambiiile protestate au o emisiune posterioară legii de asanare a datoriilor agricole deci nu intră în cadrul cererii pendinte la tribunalul secția II-a comercială.

Banca Dichiu a răspuns și acestei obiecțiuni, arătând că aceste cambii cu emisiune posterioară legii conversiunii sunt o preschimbare a altor cambii anterioare legii, fapt dovedit cu borderourile de preschimbare. Deci nu e vorba de o nouă datorie ci de o creanță convertibilă care este de competența comisiunii speciale dela secția II-a comerț. Urmarea unei eventuale respingeri a cererii nu poate fi deci decât excluderea falimentară și în orice caz nu se poate declara în faliment înainte de judecarea cererii de conversiune.

Tribunalul, pentru a putea delibera asupra acestor importante chestiuni a amânat pronunțarea pentru 19 August a. c.

CRONICA.

Rezidenți Regali. După cum se știe, noua lege administrativă a împărțit țara în zece „Ținuturi“. Intre timp au apărut și decretule de numire a Rezidenților Regali pentru aceste ținuturi. Pentru Transilvania și Banat sunt numiți:

DI General Dănilă Papp, pentru Ținutul Murăș, cu sediul în Alba-Iulia;

DI General Alexandru Hanzu, pentru Ținutul Somăș, cu sediul în Cluj;

DI Dr. Alexandru Marta, fost prim-președinte a Curții de Apel, pentru Ținutul Timișoara.

Cu ocazia aceasta trebuie să felicităm guvernul pentru fericita alegere ce a făcut, numind în fruntea ținuturilor oameni de cinstea și trecutul strălucit a celor amintiți aici.

Suntem ferm convinși, că în afacerile de ordin administrativ și economic pe cari le vor avea atât persoane singuraticice, cât și instituțiunile noastre, cu acest for înalt, vor găsi aprecierea și justa rezolvire pe care o garantează aceste persoane cu o carieră plină de muncă și trecut imaculat, cărora le dorim ca încă mult timp să activeze spre binele neamului nostru.

Prelungirea termenului de fuziune a societăților bancare, prevăzut de Art. 1 din Legea cu privire la unele dispozițiuni pentru înlesnirea și refacerea creditului din 20 Aprilie 1935 și de articolul unic din Legea pentru prelungirea termenului de fuzionare a societăților bancare din 7 Aprilie 1936, se prelungește până la 20 Aprilie 1940.

Aplicarea legii pentru executările silite. Prin legea din 5 August 1938, pentru modificarea și abrogarea legii Nr. 230 din 11 Iunie 1938, pentru unificarea unor dispozițiuni referitoare la executarea silită, la art. 1 se prevede că: „în cererea de executare imobiliară, creditorul este obligat să arate valoarea fiecăruiia din imobilele ce urmărește, valoarea neputând fi mai mică decât de zece ori veniturile din rolurile fiscale pentru imobilele urbane și de opt ori veniturile din rolurile fiscale pentru imobilele rurale“.

Cum determinarea valorii imobilelor scoase în vânzare de creditorii este pusă în funcțiune de evaluarea din matricolele fiscale ale acestor imobile, cunoașterea acestor evaluări este indispensabilă pentru ca legea suscitată să poată fi operantă.

Având în vedere această situație, Ministerul de finanțe a dispus ca, prin derogare de la dispozițiile art. 100 din legea contribuțiilor directe, să se libereze certificate după matricolele de agricol și clădiri și creditorilor cari recurg la executarea silită.

Solicitanții acestor certificate urmează să facă, în prealabil, dovadă cu actele de creanță că sunt creditori ai proprietarului bunului pentru care solicită certificat de evaluare și să dea o declarație că solicită acel certificat pentru a introduce cerere de executare silită.

Insuși certificatul liberat va conține clauza că nu este valabil decât pentru completarea cererii de executare silită.

S'a mai atras atențiunea administratorilor de constatare asupra urmărilor la care se expun în cazul când certificatele de acest fel s'ar libera cu ușurință, adică fără respectarea strictă a condițiilor puse mai sus.

Creanțele preluate de stat. Comisiunea însărcinată de Banca Națională, la 1 Iulie 1935 pentru a supraveghea lichidarea creanțelor preluate de Stat și-a încheiat lucrările ajungând la următoarele constatări:

Totalul creanțelor preluate de Stat însumează 4 miliarde 50.640.876,10 Lei din care s'au făcut reduceri în valoare de 1 miliard 713.986.640,20 Lei.

Până acum, s'au încasat 620.645.531,10 Lei, în felul următor: 439 milioane 354.866,10 Lei în numerar, 61.392.303 Lei în rentă și 119.898.362 Lei cu imobile date în plată.

Au mai rămas de încasat 1.716.432.705,50 Lei.

Ministerul de finanțe prin ord. 55162 din 7. V. 1938, a dispus că pot fi dispensați de a mai trece operațiile la zi în registrele comerciale micii comercianți și industriași, al căror venit nu trece de 150.000— Lei anual. Astfel fiind, taxa forfetară de Lei 200— anual pentru netrecerea operațiilor în registre, urmează a fi achitată de toți cei cu venit anual până la 150.000— Lei.

Combaterea șomajului. Guvernul se silește pe toate căile să înceteze șomajul intelectual și manual. Intelectuali tineri și merituoși cari până acum nu au avut posibilitatea de a se plasa, vor fi angajați ca comisari de poliție deocamdată în număr de peste 200. Guvernul crede, că și pe șomerii manuali îi va putea plasa în scurt timp în marile întreprinderi industriale și în administrație.

Puterea de circulație a monedelor de 250 Lei. În urma intervenției ministerului de interne, ministerul de finanțe a luat măsurile necesare pentru retragerea din circulație a monedelor de 250 Lei. Această retragere este în funcție de comanda de nichel ce s'a făcut pentru baterea nouilor monede de 100 și 50 Lei cu care se înlocuiesc monedele de 250 Lei. până acum s'au retras din circulație aproape 50 la sută din totalul emisiunii acestor monede.

Ministerul de interne a trimis un ordin circular prefectilor de județe cerându-le ca până la retragerea definitivă din circulație a monedelor de 250 Lei, organele în subordine ale județului să impună primirea în plată a acestor monede și chiar să dreseze acte de contravenție în conformitate cu art. 524 din codul penal „Regele Carol al II-lea”, tuturor celor ce vor contraveni la dispozițiunile privind circulația monezii statului și discreditarea ei.

Inscrierile la Academia de Inalte Studii Comerciale și Industriale din București. La Academie se pot înscrie: bacalaureații liceelor și ai liceelor comerciale; cei cari posedă un titlu similar echivalent, eliberat de ministerul educației naționale.

Petiționarii trebuie să prezinte odată cu cererea următoarele acte: actul de studii, actul de naștere, certificatul de sănătate eliberat de medicul dispensarului Academiei, două fotografii în formatul legitimației; taxa de 2.150 Lei.

Inscrierile se fac în fiecare zi între orele 4—7 d. a., la ghișeul nr. 1, pe formulare speciale cu începere de la 15 Septembrie până la 25 Octombrie inclusiv.

Nu se primesc înscrieri fără acte și taxa completă.

Muncă și voie bună. Și la noi, ca în Italia și Germania, Ministerul Muncii a prezentat Consiliului de Miniștri propuneri pentru întrebuițarea timpului liber al muncitorilor. Fonduri importante vor fi puse la dispoziția noii organizații „muncă și voie bună”, pentru ca banii să fie întrebuițați pentru sport, teatru, cinema, conferințe, biblioteci, muzică și alte divertismente necesare sănătății trupului și spiritului muncitorului românesc.

Cercuri bine informate sunt de acord în ce privește utilitatea noii organizații, au însă rezerve ce privește viabilitatea ei, într'o țară ca a noastră, unde se comprimă prețurile de vânzare, se măresc impozitele, astfel că industriașul și comerciantul nu poate plăti salar suficient, ca muncitorului să-i mai rămână din leafă pentru divertismente de natura celor proiectate.